

Sven Börjesson vår samtalsledare, Thomas Korsfeldt Energimyndigheten, Nils-Göran Holmqvist riksdagsledamot, Olof Johansson torvutredare och Anna-Lena Rosengården huvudsekreterare i Miljöbalkskommittén.

Torvens dag den 18 mars

Ett forum där företrädare för motstående intressen kan träffas och diskutera kring torv och energiplanering behövs, det var det många som var eniga om som deltog i Svenska torvproducentföreningens konferens om torvförsörjning & energiplanering och den efterföljande vårfesten på Operaterrassen den 18 mars.

Svenska torvproducentföreningen anordnar konferenser ett par gånger om året. Temat för konferensen den 18 mars var torvförsörjning och energiplanering. I centrum stod Olof Johanssons torvutredning. En av de viktigaste frågorna som diskuterades var torvförsörjningsområden.

Med utgångspunkt i Olof Johanssons utredning berättade

Dag Fredriksson från SGU om hur torvförsörjningsområden som en modell för att undvika och hantera konflikter i samband med torvhantering. Ulf Alexandersson som är stadsarkitekt i Härjedalens kommun är övertygad om att den byråkratiska processen kring torv måste förenklas. Tillsammans med länsstyrelsen borde det gå att hitta områden där vi varsamt kan utnyttja naturresurser som torv. Torv är viktig ur sysselsättningsynpunkt för en liten ort som Sveg. Torvens framtid är viktig för både sysselsättning och ur ett energiperspektiv.

Förena naturvård och torv

Om hur man kan bruka natur utan att förbruka den talade Jan Danielsson från SVT:s naturprogram. Det finns starka band mellan torv och människa, torv är en viktigt del av den svenska naturen. Jan Danielsson poängterar att återställning av torvtäckter måste ske enligt varje specifika områdes speciella förutsättningar. Om det sker finns det stora möjligheter att förena torv med biologisk mångfald. Om hur man kan förena naturvård och torv talade också Lars-Erik Liljelund på Naturvårdsverket. Riksobjekten för naturvård och friluftsliv utvärderas nu och det finns en tendens att arealen för

forts sid 37

Jan Danielsson ser ut över Stockholm

Hovmästaren på Operaterrassen serverade dryck för mingel.

Lotta Persson, Kraka visade upp sin kollektion i torvtextil.

whisky från Mackmyra.

Torv har ett brett användningsområde. Här blommar i en torvrabatt som visades på Operaterrassen.

55 miljoner till forskning om strömningsmekanik

Energimyndigheten har beviljat totalt 55 miljoner kronor under fyra år till etapp två av forskningsprogrammet "Energirelaterad strömningsmekanik". Beslutet innebär även att programmet utökas med området flerfasströmning.

Bakgrunden till forsknings-satsningen är att ämnesområdet är centralt för all omvandling av energi. Prestanda och verkningsgrad för nyckelkomponenter i energisystemet, såsom pumpar, fläktar, kompressorer, värmewäxlare, pannor, vatten-, vind-, gas- och ångturbiner samt förbränningsmotorer är helt beroende av strömningen i och omkring dem. Verksamheten ska leda till noggrannare och bättre designverktyg och i förlängningen effektivare, miljövänligare och mer tillförlitliga energiomvandlingsprocesser.

Ett mål för programmet är att bidra till kompetensförsörjning inom området. Det finns ett behov av kompetent personal inom experimentell och beräknings-teknisk strömningsmekanik.

Etapp två av det nu löpande programmet ska leda till minst 10 licentiater och 10 doktorer inom området.

Fyra forskningsområden är identifierade som särskilt intressanta.

Det gäller:

- Turbulent strömning.
- Värmeöverföring.
- Samverkan mellan fluid och struktur.
- Flerfasströmning.

Fortum och Moelven gör Torsby till miljövinnare

AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad har tillsammans med Moelven Notnäs AB i dagarna tecknat avtal om fortsatt energisamarbete. Avtalet värderas till över 150 miljoner kronor och innebär att Fortum Värme bland annat investerar i ökad biobränslekapacitet och förbättrad rökgasrening.

Den relativt nya, befintliga biopannan på nedlagda Knappåssågen kommer under våren att flyttas till Notnäs.

– Detta innebär ökade förutsättningar att elda "våta" biobränslen (i huvudsak bark) från Notnässågen, säger Thomas Malmstedt, resultatansvarig på Fortum Värme.

Arbetet med de nya investeringarna påbörjas under våren.

Den nya biobränslepannan inklusive rökgasrening och högre skorsten beräknas vara i drift under senare delen av hösten. Arbeterna i sin helhet beräknas vara klara under sommaren/hösten 2004.

2003 års utgivnings av Bioenergi. Mer info på www.novator.se

Nr	Utg	Mtrl	Huvudtema	Villatema
1	8	5/2	Bränsle	Vedpannor
2	15	6/3	Utrustning	Fastigheter 50 kw - 1 MW
3	20	8/5	Industri och skog	Pelletsbrännare + sol
4	35	7/8	Miljö	Pelletsaminer
5	41	25/9	Framtiden	Ved o Flis + spisar, kaminer
6	47	5/11	Fjärr o kraftvärme	Årsnummer

forts från sid 35

riksobjekt ökar. Det gör det svårt för torvbranschen att få tillstånd till nya torvtäkter men genom ett gott samarbete mellan länsstyrelser och torvproducenter kan vi enklare få fram aktuella områden som är lämpliga för tovtäkter.

Strategisk roll

Torv har en strategisk roll i ett uthålligt energisystem, menar *Thomas Korsfeldt* ifrån Energimyndigheten. Torv underlättar biobränslemarknadens tillväxt och ökar argumenten för att investera i biokraftvärme. Torv är ett bra alternativ till kol och olja. Torv ger positiva systemeffekter och borde berättigas till elcertifikat.

Våtmarksområden

En stor fördel enligt många del-

tagare i konferensen är att Svenska Torvproducentföreningen låter motstående intressen komma till tals. *Klaes Hjelm* från Naturskyddsföreningen anser att torv har en marginell betydelse ur energi- och sysselsättningsynpunkt.

Torv är inte en förnybar resurs och kan aldrig bli en stor energiråvara. En takt som omskapats till våtmarksområde är inte intressant eftersom den ursprungliga naturen är förstörd.

Om efterbehandling och vård av torvtäkt berättade *Björn Welanders* ifrån Sveriges Ornitologiska förening. Efter avslutad torvtäkt ger en våtmark den absolut bästa effekten vad det gäller biologisk mångfald, många utrotningshotade arter kan få en fristad här.

För markägaren ger det inget ekonomiskt utbyte och det krä-

ver en viss skötsel för att det ska vara en optimal miljö för fåglarna. Det krävs en genomtänkt plan och ev. lagstiftning för att få fler markägare att välja våtmark efter avslutad torvtäkt istället för skogsplantering, vilket oftast är mer lönsamt.

Minskad byråkrati

Anna-Lena Rosengården, huvudsekreterare i miljöbalkskommittén berättade att man strävar efter att ta fram regler för att underlätta tillståndsprövningen av torvtäkter. Det gäller bland annat att ta bort särbestämmelserna för takt i 12 kap. i Miljöbalken. Ett förslag om detta kommer att komma till årsskiftet 2003/2004.

Framtiden

Olof Johansson berättade om torvutredningen. Avgörande i

den framtida processen för torven är att torven berättigas till elcertifikat och att SGU får ekonomiska medel att arbeta med torvförsörjningsområden.

Operaterrassen

Kvällen avslutades med Svenska torvproducentföreningens årliga vårfest på Operaterrassen. 130 deltagare fick hur stort användningsområde torv har i en utställning med torvrabatter, isoleringsmaterial av torv, torvtextiler för medicinskt bruk och skönhetsprodukter med torv i. Designern *Lotta Persson* visade sina kläder i torvtextiler. *Mackmyra Whisky* bjöd på provsmakning av whisky framställd med hjälp av torv. Kronan på verket var *Werner Vögelis* hjortrondessert.

Text och foto:
Marie Kofod-Hansen